C/2026/90054

30.6.2026

Oikaisu yhteiseen julistukseen: Eurooppa kulttuurin puolesta ja kulttuuri Euroopan puolesta

(Euroopan unionin virallinen lehti C, C/2026/3440, 25. kesäkuuta 2026)

Yhteisen julistuksen tekstin tulisi olla seuraava:

YHTEINEN JULISTUS: EUROOPPA KULTTUURIN PUOLESTA JA KULTTUURI EUROOPAN PUOLESTA

I JOHDANTO

1. Komissio esitti 12. marraskuuta 2025 neuvostolle ja Euroopan parlamentille ehdotuksen yhteiseksi julistukseksi ”Eurooppa kulttuurin puolesta ja kulttuuri Euroopan puolesta” ([1]), jäljempänä ’yhteinen julistus’. Julistuksen tavoitteena on varmistaa vahvempi poliittinen sitoutuminen kulttuuriin kunkin toimielimen tehtävien ja toimivallan puitteissa.

2. Pysyvien edustajien komitea valtuutti 1. huhtikuuta 2026 puheenjohtajavaltion aloittamaan toimielinten väliset neuvottelut Euroopan parlamentin ja komission kanssa asiakirjassa 7663/26 REV 1 olevan tekstin pohjalta sen jälkeen, kun sitä oli tarkasteltu kulttuuriasioiden komiteassa 21. tammikuuta 2026 ja 17. helmikuuta 2026.

3. Julistuksen tekstistä keskusteltiin neljässä toimielinten välisessä kokouksessa, kolmessa teknisen tason kokouksessa (22. huhtikuuta, 4. toukokuuta ja 6. toukokuuta 2026) ja yhdessä poliittisen tason kokouksessa (18. toukokuuta 2026 Strasbourgissa), jossa päästiin alustavaan poliittiseen yhteisymmärrykseen Euroopan parlamentin ja komission kanssa. Saavutettu kompromissiteksti on liitteessä.

4. Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission olisi nyt allekirjoitettava yhteinen julistus.

II LOPUKSI

Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään

— vahvistamaan yhteisymmärrys; ja

— suosittamaan neuvostolle, että tämä

  — hyväksyisi liitteessä olevan tekstin ”Yhteinen julistus: Eurooppa kulttuurin puolesta ja kulttuuri Euroopan puolesta”; ja

  — valtuuttaisi puheenjohtajavaltion allekirjoittamaan julistuksen sen puolesta.

([1]) ST 15410/25 ADD 2.

Съставено в Брюксел на осемнадесети юни две хиляди двадесет и шеста година.

Hecho en Bruselas, el dieciocho de junio de dos mil veintiséis.

V Bruselu dne osmnáctého června dva tisíce dvacet šest.

Udfærdiget i Bruxelles den attende juni to tusind og seksogtyve.

Geschehen zu Brüssel am achtzehnten Juni zweitausendsechsundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne kuuenda aasta juunikuu kaheksateistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δεκαοκτώ Ιουνίου δύο χιλιάδες είκοσι έξι.

Done at Brussels on the eighteenth day of June in the year two thousand and twenty six.

Fait à Bruxelles, le dix-huit juin deux mille vingt-six.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an t-ochtú lá déag de Mheitheamh sa bhliain dhá mhíle fiche a sé.

Sastavljeno u Bruxellesu osamnaestog lipnja godine dvije tisuće dvadeset šeste.

Fatto a Bruxelles, addì diciotto giugno duemilaventisei.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit sestā gada astoņpadsmitajā jūnijā.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt šeštų metų birželio aštuonioliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezerhuszonhatodik év június havának tizennyolcadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tmintax-il jum ta' Ġunju fis-sena elfejn u sitta u għoxrin.

Gedaan te Brussel, achttien juni tweeduizend zesentwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia osiemnastego czerwca roku dwa tysiące dwudziestego szóstego.

Feito em Bruxelas, em dezoito de junho de dois mil e vinte e seis.

Întocmit la Bruxelles la optsprezece iunie două mii douăzeci și șase.

V Bruseli osemnásteho júna dvetisícdvadsaťšesť.

V Bruslju, osemnajstega junija dva tisoč šestindvajset.

Tehty Brysselissä kahdeksantenatoista päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkuusi.

Som skedde i Bryssel den artonde juni år tjugohundratjugosex.

За Европейския парламент
Por el Parlamento Europeo
Za Evropský parlament
For Europa-Parlamentet
Für das Europäische Parlament
Euroopa Parlamendi nimel
Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
For the European Parliament
Par le Parlement européen
Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
Za Europski parlament
Per il Parlamento europeo
Eiropas Parlamenta vārdā –
Europos Parlamento vardu
az Európai Parlament részéről
Ghall-Parlament Ewropew
Voor het Europees Parlement
W imieniu Parlamentu Europejskiego
Pelo Parlamento Europeu
Pentru Parlamentul European
Za Európsky parlament
Za Evropski parlament
Euroopan parlamentin puolesta
För Europaparlamentet

Председател
La Presidenta
Předsedkyně
Formand
Die Präsidentin
President
Η Πρόεδρος
The President
La présidente
An tUachtarán
Predsjednica
La Presidente
Priekšsēdētāja
Pirmininkė
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodnicząca
A Presidente
Președinta
Predsedníčka
Predsednica
Puhemies
Ordförande

Roberta METSOLA

За Съвета на Европейския съюз
Por el Consejo de la Unión Europea
Za Radu Evropské unie
For Rådet for Den Europæiske Union
Für den Rat der Europäischen Union
Euroopa Liidu Nõukogu nimel
Για το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
For the Council of the European Union
Pour le Conseil de l'Union européenne
Thar ceann na Comhairle
Za Vijeće Europske unije
Per il Consiglio dell'Unione europea
Eiropas Savienības Padomes vārdā
Europos Sąjungos Tarybos vardu
Az Európai Unió Tanácsa részéről
Ghall-Kunsill ta' l-Unjoni Ewropea
Voor de Raad van de Europese Unie
W imieniu Rady Unii Europejskiej
Pelo Conselho da União Europeia
Pentru Consiliul Uniunii Europene
Za Radu Európskej únie
Za Svet Evropske unije
Euroopan unionin neuvoston puolesta
För Europeiska unionens råd

Председател
El Presidente
Předseda
Formand
Der Präsident
Eesistuja
Ο Πρόεδρος
The President
Le Président
An tUachtarán
Predsjednik
Il Presidente
Priekšsēdētājs
Pirmininkas
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodniczący
O Presidente
Președintele
Predseda
Predsednik
Puheenjohtaja
Ordförande

Nikos CHRISTODOULIDES

За Европейската комисия
Por la Comisión Europea
Za Evropskou komisi
For Europa-Kommissionen
Für die Europäische Kommission
Euroopa Komisjoni nimel
Για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
For the European Commission
Par la Commission européenne
Thar ceann an Choimisiúin
Za Europsku komisiju
Per la Commissione europea
Eiropas Komisijas vārdā –
Europos Komisijos vardu
az Európai Bizottság részéről
Ghall-Kummissjoni Ewropea
Voor de Europese Commissie
W imieniu Komisji Europejskiej
Pela Comissão Europeia
Pentru Comisia Europeană
Za Európsku komisiu
Za Evropsko komisijo
Euroopan komission puolesta
För Europeiska kommissionen

Председател
La Presidenta
Předsedkyně
Formand
Die Präsidentin
President
Η Πρόεδρος
The President
La présidente
An tUachtarán
Predsjednica
La Presidente
Priekšsēdētāja
Pirmininkė
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodnicząca
A Presidente
Președinta
Predsedníčka
Predsednica
Puheenjohtaja
Ordförande

Ursula von der LEYEN

LIITE

Ehdotus yhteiseksi julistukseksi:

Eurooppa kulttuurin puolesta ja kulttuuri Euroopan puolesta

Johdanto

Lähtökohdat:

a) Eurooppa on maanosa, jonka taiteen, kulttuurin, luovuuden ja kulttuuriperinnön kirjo on suunnaton ja historia vaiheikas. Monimuotoinen ja elinvoimainen kulttuuri on tärkeä osa EU:n arvoja ja identiteettiä, ja se edistää eurooppalaista yhteenkuuluvuuden tunnetta ja yhteistä identiteettiä sekä lujittaa demokratiaa. Kulttuurin elinvoimasta on kiittäminen eurooppalaisten taiteilijoiden ja kulttuuri- ja luovien alojen ammattilaisten huippuosaamista.

b) Kulttuuri- ja luovat alat ja toimialat ovat dynaamisia talouden aloja. Ne kattavat kaikki taiteeseen, kulttuuriin ja kulttuuriperintöön sekä audiovisuaali- ja media-alaan liittyvät ilmaisumuodot ja ilmentymät. Ne ovat Euroopan kilpailukyvyn ja koheesion kannalta strateginen voimavara, koska ne saavat aikaan talouskasvua ja myönteisiä heijastusvaikutuksia eri aloilla ja alueilla, luovat ammattitaitoa vaativia työpaikkoja ja vaikuttavat myönteisesti EU:n luovuuteen ja innovointikykyyn.

c) Kulttuuri ja kulttuuriperintö tukevat EU:n perusarvoja, jotka ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen (SEU-sopimuksen 2 artikla). Siten ne ilmentävät EU:n tunnuslausetta ”Moninaisuudessaan yhtenäinen”. EU:n yleisenä tavoitteena kulttuurin alalla on kunnioittaa ja edistää rikasta kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuuttaan, huolehtia Euroopan kulttuuriperinnön vaalimisesta ja kehittämisestä ja rohkaista jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä (SEU-sopimuksen 3 artikla, SEUT-sopimuksen 167 artikla), ja tukea näin jäsenvaltioiden toimia kulttuurin alalla.

d) Kulttuuri ja kulttuuriperintö tarjoavat tilan kuvitella, miltä hyvä tulevaisuus voisi näyttää, ja ne ovat elintärkeitä eurooppalaisen elämäntavan kannalta. Ne tarjoavat alustan julkiselle vuoropuhelulle, yhdistävät yhteisöjä, rikastuttavat elämää, lisäävät yhteiskuntiemme yhteenkuuluvuutta ja ovat tärkeä väline EU:n ulkoisessa toiminnassa. EU voi hyödyntää kulttuurisia resurssejaan selviytymiskyvyn parantamisessa ja rauhan ja demokratian edistämisessä sekä innostaakseen kestävää kehitystä edistäviä innovatiivisia ratkaisuja.

e) Kulttuuri on EU:lle strateginen voimavara, jonka avulla se voi käsitellä ajankohtaisia kysymyksiä, kuten geopoliittisia ja geotaloudellisia jännitteitä, ilmaston lämpenemistä ja ympäristön pilaantumista, sosiaalista ja taloudellista eriarvoisuutta, nopeaa teknologian muutosta, väestörakenteen muuttumista ja mielenterveyskriisiä. Samaan aikaan kulttuuri- ja luovilla aloilla ja toimialoilla, mukaan lukien audiovisuaalialat, on omat haasteensa, jotka edellyttävät kohdennettua tukea ja päättäväisiä toimia.

f) Tässä julistuksessa esitetään pitkän aikavälin strateginen visio, jossa kulttuuri asetetaan eurooppalaisen identiteetin ytimeen ja joka pohjautuu EU:n kulttuurialan työsuunnitelmien saavutuksiin. Siinä korostetaan kulttuurin merkitystä yksilöille, yhteisöille ja EU:lle, ja sillä vahvistetaan kulttuurisia oikeuksia ja periaatteita. Siinä tunnustetaan, että kulttuuritoiminta, -hyödykkeet ja -palvelut toimivat identiteettien, arvojen ja merkitysten välittäjinä. Siinä myös vahvistetaan, että unionin on otettava kulttuuriin liittyvät näkökohdat huomioon kaikissa toimissaan, erityisesti kulttuuriensa monimuotoisuuden vaalimiseksi ja edistämiseksi.

g) Tässä julistuksessa pannaan merkille EU:n rooli kulttuurialan tukijana ja vahvistetaan Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission yhteiset poliittiset sitoumukset ja velvollisuudet niiden toimivallan puitteissa ja täysin EU:n oikeuden mukaisesti komission vuoden 2025 kulttuurikompassissa esitettyjen keskeisten toimintalinjojen pohjalta.

Yhteinen julistus: Eurooppa kulttuurin puolesta ja kulttuuri Euroopan puolesta

Pyrimme edistämään kulttuuria ja asemoimaan sen Euroopan yhtenäisyyden, demokratian, monimuotoisuuden, huippuosaamisen ja kilpailukyvyn voimavaraksi ja edunsaajaksi. Tätä varten sitoudumme

— vahvistamaan Euroopan unionin roolia globaalina kulttuurimahtina ja elinvoimaisena luovuuden keskuksena, jossa jokainen voi vapaasti luoda ja nauttia kulttuuria ja osallistua siihen; tässä roolissa puolustamme kulttuurisia oikeuksia ja lisäämme kansalaisten ja luovien alojen ammattilaisten vaikutusvaltaa;

— varmistamaan, että kulttuuri pysyy Euroopan sosioekonomisen ja alueellisen rakenteen käyttövoimana ja että kulttuurin itseisarvo, arvo yhteiskunnan, kansalaisyhteiskunnan ja talouden kannalta sekä muutosvoima tunnustetaan;

— edistämään toimenpiteitä, jotka lisäävät vaikutusmahdollisuuksia, menestystä, innovointia ja kilpailukykyä maailmanlaajuisesti;

— ottamaan huomioon kulttuurin itseisarvon ja roolin julkishyödykkeenä sekä edistämään EU:n selviytymiskykyä ja kestävää kasvua.

Näiden sitoumusten ja kulttuurikompassin neljän keskeisen toimintalinjan mukaisesti kannatamme seuraavia periaatteita Euroopan kulttuuripolitiikassa.

1. **Taiteellisen ilmaisun vapaus** ja luomisen vapaus ovat kulttuurin perusta, ja niillä on korvaamaton rooli demokraattisten yhteiskuntien edistämisessä ja eurooppalaisten arvojen puolustamisessa.

Sitoudumme

— turvaamaan taiteellisen ilmaisun vapauden ja EU:n arvojen kunnioittamisen demokratian ja perusoikeuksien kulmakivenä EU:ssa;

— suojelemaan taiteilijoita ja kulttuurialan ammattilaisia sensuurilta, pelottelulta ja aiheettomalta puuttumiselta heidän toimintaansa;

— turvaamaan kulttuurilaitosten riippumattomuuden.

2. **Kulttuurinen ja kielellinen monimuotoisuus** on perusarvo, johon koko EU perustuu. Sitoudumme

— tukemaan, vaalimaan ja suojelemaan Euroopan unionin rikasta kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta ja sen kulttuurista itsemääräämisoikeutta;

— edistämään Euroopassa tuotettuja kulttuuriteoksia ja kulttuurista sisältöä kaikessa moninaisuudessaan, erityisesti verkossa, ja edistämään niiden näkyvyyttä ja löydettävyyttä kaikilla EU:n virallisilla kielillä kielellistä monimuotoisuutta kunnioittaen.

3. **Kulttuurin saatavuus** on demokraattisten ja osallistavien yhteiskuntien peruspilari. Sitoudumme

— parantamaan kaikkien, erityisesti nuorempien sukupolvien, pääsyä kulttuurin ja kulttuuriperinnön pariin sekä mahdollisuuksia nauttia ja hyötyä niistä ja osallistua kulttuuritoimintaan;

— kiinnittämään erityishuomiota haavoittuvien henkilöiden, muun muassa vammaisten henkilöiden, marginalisoitujen tai muiden heikommassa asemassa olevien henkilöiden sekä sellaisten henkilöiden kulttuurisiin oikeuksiin, myös kulttuurin saatavuuteen, jotka asuvat maaseutualueilla, syrjäseuduilla tai muilla palvelujen katvealueilla, mukaan lukien alueet, joita uhkaa väestökato tai joilla on muita sosioekonomisia haasteita;

— parantamaan ja kehittämään kulttuuri-infrastruktuuria kaikkialla Euroopassa siten, että sosioekonomiset ja alueelliset erot otetaan huomioon ja kulttuuriin osallistumista edistetään paikallistasolla.

4. Jokaisella on oikeus **oikeudenmukaisiin, kohtuullisiin, terveellisiin ja turvallisiin työoloihin**, myös taiteilijoilla ja kulttuurialan ammattilaisilla, jotka ovat kulttuuri- ja luovien alojen ja toimialojen toiminnan ytimessä. Oikeudenmukainen korvaus ja asianmukaiset työolot ovat olennaisen tärkeitä taiteelliselle vapaudelle ja kulttuurin monimuotoisuudelle. Sitoudumme

   — edistämään oikeudenmukaisia korvauksia, riittävää sosiaaliturvaa, mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen ja liikkuvuutta kaikille taiteilijoille ja kulttuurialan ammattilaisille sekä tukemaan heidän kollektiivista neuvotteluoikeuttaan ja työterveyttään ja -turvallisuuttaan, myös mielenterveyttä, työmarkkinaosapuolten roolia ja riippumattomuutta kunnioittaen;

   — edistämään sukupuolten tasa-arvoa kulttuurin ja kulttuuriperinnön alalla sekä suojelemaan vammaisten taiteilijoiden ja kulttuurialan ammattilaisten oikeuksia.

5. **Nuoret** ovat keskeisessä asemassa Euroopan tulevaisuuden ja sen monimuotoisen kulttuuriympäristön muovaamisessa. Sitoudumme

   — edistämään nuorten edustusta kulttuuripolitiikkojen laatimisessa ja nuorten osallistumista siihen nuorten äänen vahvistamiseksi heitä koskevissa päätöksentekoprosesseissa;

   — tukemaan nuoria ja aloittelevia taiteilijoita, myös marginalisoituja tai heikommassa asemassa olevia taiteilijoita, ja tunnustamaan heidän merkityksensä Euroopan kulttuurille ja perinnölle;

   — kannustamaan sukupolvien välistä yhteistyötä ja taiteilijoiden välistä vaihtoa, jotta varmistetaan osaamisen, tietämyksen ja perinteiden siirto.

6. **Kulttuurin, taiteen ja koulutuksen** välisellä synergialla on tulevaisuuden yhteiskuntien kehityksen ja vaurauden kannalta keskeinen merkitys. Sitoudumme

   — edistämään taidekasvatuksen tarjoamista kaikille virallisen ja epävirallisen koulutuksen sekä arkioppimisen ja elinikäisen oppimisen piirissä, mikä myötävaikuttaa EU:n monimuotoisuuteen ja häiriönsietokykyyn;

   — tukemaan STEAM-lähestymistapaa (luonnontieteet, teknologia, insinööritieteet, taideala ja matematiikka) sekä monitieteistä ja tieteidenvälistä synergiaa kulttuurin, taiteen, tieteen ja teknologian aloilla.

7. Kulttuuriin osallistumisen on osoitettu vaikuttavan myönteisesti yksilöiden ja yhteisöjen **terveyteen ja hyvinvointiin**. Sitoudumme

   — edistämään politiikoillamme kulttuurin ja kulttuuriin osallistumisen myönteisiä vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin;

   — jakamaan parhaita käytäntöjä ja innovatiivisia toimintamalleja eri alojen välillä.

8. **Tekoälyjärjestelmien** eettisen, kestävän ja vastuullisen käytön, kehittämisen ja hallinnoinnin tulisi perustua oikeudenmukaiseen, ihmiskeskeiseen ja oikeuksiin perustuvaan toimintamalliin, joka edistää ihmisten luovuutta. Sen tulisi kunnioittaa kulttuurisia oikeuksia, saavutettavuus- ja osallistavuusperiaatteita ja kulttuurin monimuotoisuutta, kehittää ja edistää eurooppalaisen, kansallisen ja paikallisen sisällön löydettävyyttä ja näkyvyyttä, edistää kilpailukykyä, kuroa umpeen digitaalisia kuiluja ja edistää tietoyhteiskuntaan osallistumista. Sitoudumme

   — edistämään ihmisten tekemää luovaa työtä ja Euroopan kulttuurista ja kielellistä digitaalista suvereniteettia sekä torjumaan eettisiä riskejä, jotka liittyvät vinoutumiin ja kulttuurin yhdenmukaistumiseen;

   — suojelemaan teollis- ja tekijänoikeuksia puuttumalla vaikutuksiin, joita tekoälyllä on luovan työn tekijöihin ja heidän palkkioidensa oikeudenmukaisuuteen, ja samalla edistämään innovointia;

   — edistämään tekoälyn tuottaman sisällön avoimuutta, jotta voidaan helpottaa ihmisen tuottaman ja tekoälyn tuottaman sisällön erottamista toisistaan;

— seuraamaan ja lieventämään tekoälyn työllisyysvaikutuksia sekä tukemaan kulttuuri- ja luovia aloja ja toimialoja teknologiseen muutokseen sopeutumisessa ja digitaitojen hankkimisessa;

— edistämään tekoälyn käyttöä kulttuuri- ja luovien alojen ammattilaisten tukena ja lisäämään näiden alojen mahdollisuuksia hyödyntää tekoälyteknologiaa, jotta voidaan vahvistaa Euroopan innovointivalmiutta ja maailmanlaajuista teknologista kilpailukykyä.

9. **Kulttuuriperintö** yhdistää menneisyytemme tulevaisuuteen. Se symboloi yhtenäisyyttä moninaisuudessa, ja se on identiteettimme, demokratiamme ja selviytymiskykymme perusta. Sitoudumme

— suojelemaan, vaalimaan ja edistämään Euroopan rikasta aineellista ja aineetonta luonnon- ja kulttuuriperintöä sekä hyödyntämään digitaaliteknologiaa sen säilyttämisen ja saatavuuden sekä siihen liittyvän innovoinnin parantamiseksi;

— parantamaan tietämystä, tutkimusta ja valmiuksien kehittämistä sekä tietokantojen ja digitaaliteknologian käyttöä ja yhteentoimivuutta, jotta voidaan torjua kulttuuriesineiden laitonta kauppaa ja muuta niihin liittyvää rikollisuutta ja samalla edistää yhteistyötä kaikkien asiaankuuluvien ammattilaisten, kuten kulttuuriperinnön, lainvalvonnan ja tullialan ammattilaisten, välillä myös kansainvälisissä yhteyksissä;

— edistämään sukupolvien välistä vuorovaikutusta, jotta voidaan varmistaa kulttuuriperinnön ja kulttuurintuntemuksen siirtyminen vanhemmilta sukupolvilta nuoremmille.

10. Kulttuuri ja kulttuuriperintö edistävät **alueellista kehitystä, selviytymiskykyä, sosiaalista yhteenkuuluvuutta** ja Euroopan alueiden **lähentymistä**. Niitä on suojeltava myös kriisiaikoina, muun muassa ilmastonmuutoksen vaikutusten kaltaisilta riskeiltä. Sitoudumme

— hyödyntämään kulttuurin ja kulttuuriperinnön mahdollisuuksia synergiassa muiden alojen kanssa kaikkien alueiden vetovoiman lisäämiseksi ja alueellisten haasteiden ratkaisemiseksi, mukaan lukien väestökadon torjuminen, erityisesti syrjäseuduilla, maaseutualueilla ja muilla palvelujen katvealueilla sekä EU:n syrjäisimmillä alueilla;

— edistämään kestävää kulttuurimatkailua, joka kunnioittaa kulttuuriperintöä ja -maisemia ja paikallisen yhteisön käytäntöjä, sekä tukemaan alueellista ja paikallista kehitystä;

— selvittämään erilaisia tapoja sisällyttää kulttuuri ja kulttuuriperintö yhteistyöhön kriisivalmiuden, turvallisuuden ja kriisivalmiussuunnittelun, kriisien ja riskien hallinnan, kriisin jälkeisen jälleenrakentamisen sekä elpymisen ja rauhanrakentamisen prosessien alalla.

11. Kulttuurilla ja kulttuuriperinnöllä on tärkeä rooli **siirryttäessä kohti ympäristön kestävyyttä**, koska ne muokkaavat arvoja, käyttäytymistä ja käytäntöjä ympäristön kannalta vastuullisen kehityksen taustalla. Sitoudumme

— korostamaan kulttuurin merkitystä ekologisiin haasteisiin vastaamisessa politiikan keinoin edistämällä laatuun, innovointiin, osallistavuuteen ja huippuosaamiseen keskittyvää arkkitehtuuria, suunnittelua, kulttuuriperinnön suojelua ja maisemanhoitoa, kannustamalla käytännönläheisten viherryttämisvälineiden ja -taitojen käyttöönottoon ja antamalla kulttuuri- ja kulttuuriperintöalan toimijoille mahdollisuuden johtaa ja muuttaa narratiiveja yhteistyössä yhteisöjen kanssa.

12. Tämän julistuksen tavoitteiden saavuttaminen ja kulttuurin laaja-alaisten vaikutusten täysimittainen hyödyntäminen edellyttävät kulttuurin edistämistä EU:n sisä- ja ulkopolitiikassa, kulttuuri- ja luovien alojen ja toimialojen tarpeisiin vastaamista ja investointeja niihin sekä edistymisen seurantaa. Sitoudumme

— tukemaan kulttuuri- ja luovien alojen ja toimialojen kestävyyttä sekä suojelemaan kulttuuriperintöä muun muassa edistämällä erilaisia rahoitusmuotoja ja harkitsemalla innovatiivisia ja vaihtoehtoisia rahoitustapoja kaikilla hallinnon tasoilla;

— varmistamaan kulttuurin valtavirtaistamisen tehokkaasti asiaankuuluviin EU:n strategioihin, toimintapolitiikkoihin ja toimiin ja niiden rahoitusvälineisiin varhaisesta suunnitteluvaiheesta täytäntöönpanoon;

— varmistamaan eurooppalaisten kulttuuriteosten rajatylittävän levityksen kaikessa moninaisuudessaan;

— käymään tiivistä ja säännöllistä vuoropuhelua asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa;

— tuomaan tätä julistusta esiin julistuksen allekirjoittajien tehtävien ja valtuuksien puitteissa EU:n sekä kumppanimaiden ja asiaankuuluvien kansainvälisten järjestöjen välisissä suhteissa sekä edistämään yhteistyötä monenvälisillä foorumeilla;

— edistämään aloitteita, joilla pyritään parantamaan luotettavan ja vertailukelpoisen kulttuuria koskevan tiedon saatavuutta näyttöön perustuvan kulttuuripolitiikan laatimisen tueksi;

— arvioimaan edistymistä tämän julistuksen kattamilla aloilla.